

Журавка О. С.
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Сумський державний університет
Шенкаренко В. О.
студент спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»
(Державні та місцеві фінанси), 3 курс
Сумський державний університет

НЕОБХІДНІ УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Важливим питанням, особливо в умовах пандемії, залишається саме питання ефективного функціонування суб'єктів фінансового ринку. Тому доречно буде дослідити, які саме умови покращать та забезпечать роботу учасників фінансових відносин.

Наразі ні для кого не новина, що фінансовий ринок характеризується широким спектром послуг, які пропонуються його суб'єктами. Таким чином, можна більш точно підійти до класифікації учасників фінансового ринку. Загальна класифікація виглядає наступним чином:

- 1) домогосподарства;
- 2) суб'єкти господарювання;
- 3) держава.

Щодо суб'єктів господарювання, то до них відносять як емітентів, так і посередників на ринку фінансових відносин. До домогосподарств відносять інвесторів, які також є активною частиною фінансового ринку.

Ефективне функціонування фінансового ринку забезпечується системою перерозподілу коштів, яку і складають суб'єкти. Цілісне забезпечення перерозподілу коштів та надання суб'єктами послуг можливе при таких тенденціях, як:

- 1) прозорість та інформативність: доступність до інформації займає провідне місце в діяльності кожного суб'єкта;
- 2) цілісність: єдина фінансова політика, єдиний ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами, а також визначення єдиних курсів на усі цінні папери допоможе суб'єктам приймати відповідні рішення на фінансовому ринку;
- 3) контроль з боку держави: ефективне державне регулювання створить рівні можливості щодо доступу всім суб'єктам до фінансового ринку. Також важливим питанням є створення гнучкої системи регулювання на ринку фінансових відносин, що дозволить захистити інвесторів та запобігти шахрайству.

Основним питанням також залишається вдосконалення правової бази, яка буде чітко регламентувати діяльність суб'єктів та їх взаємовідносини між собою.

Зокрема, наразі у комітеті Верховної Ради перебуває законопроект, який пропонує розширити можливості для кредитних спілок надавати нові види послуг, збільшити рівень доступності фінансових послуг для домогосподарств, вдосконалити вимоги щодо ліцензування кредитних спілок, а також підвищити їх рівень капіталізації та стресостійкості для зміцнення рівня довіри споживачів до фінансового сектору та загалом покращити його надійність [3].

Також депутатами Верховної Ради був запропонований законопроект щодо надання платникам податків податкового інвестиційного кредиту. Він передбачає перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань на термін до 60 місяців, при якому платник податків може протягом певного терміну зменшувати сплату податків [4]. Дана ініціатива буде доступна для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію проектів, що мають стратегічне значення для національної економіки, а також для проектів, пов'язаних з розвитком та впровадженням енергоощадних технологій і транспортної інфраструктури.

Іншою ініціативою щодо поліпшення умов функціонування на ринку фінансових послуг став законопроект «Про захист прав позичальників в рамках договорів мікрокредитування і мікропозик», в якому прописані деталі щодо договору мікрокредитування, встановлення певної відсоткової ставки за кредитом, порядок погашення мікрокредиту, заборона на продаж боргу за договором мікрокредитування, гарантії прав позичальника.

Ще в одному законопроекті (№3803) було запропоновано створення постійного діючого механізму, який буде підтримувати ліквідність та допоможе запобігти банкрутству кредитних спілок, а також створення механізму розвитку кредитування суб'єктів малого бізнесу через кредитні спілки [5].

У Проекті Закону № 5065 пропонується розширити джерела поповнення капіталу кредитних спілок, перелік її можливих членів, а також перелік фінансових послуг. Важливим є запровадження нових вимог до системи корпоративного управління та внутрішнього контролю, які будуть відповідати європейським стандартам [6].

Отже, в умовах пандемії найбільш вагомим питанням серед суб'єктів фінансового ринку стає можливість кредитування та отримання певних податкових пільг. Вищеназвані ініціативи допоможуть зменшити податкове навантаження на суб'єкти малого та середнього підприємництва, а також запобігти банкрутству надавачів фінансових послуг.

Список використаних джерел

1. Комарницька М.С. Сучасний стан фінансового ринку України та шляхи його вдосконалення. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=3257>
2. «Круглий стіл»: як політсили пропонують розширити доступність кредитування? Слово і діло: аналітичний портал. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/04/07/stattja/polityka/kruhlyj-stil-yak-politsyly-proponuyut-rozshyryty-dostupnist-kredytuvannya>

3. Проект Закону «Про кредитні спілки» № 5125 від 22.02.2021. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71194

4. Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання платникам податків податкового інвестиційного кредиту» № 3063 від 13.02.2020. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68136

5. Проект Закону «Про відновлення платоспроможності або ліквідацію кредитних спілок України» № 3803 від 07.07.2020. Ліга Закон: веб-портал. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/II02640A.html

6. Проект Закону «Про фінансові послуги та фінансові компанії» № 5065 від 15.02.2021. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71092